Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

Далучайся!

№ 2 (336) СТУДЗЕНЬ 2023 ГОДА

БЕЛАРУСКІЯ ПРЫМАЎКІ

На чыім кані едзеш, таму і песні спявай

ЦЭНТР УВАГІ

КАБІНЕТ ФЛЮАРАГРАФІІ ПАЧНЕ ПРАЦАВАЦЬ

Пытанне праблемы флюаграфіі з учарашняга (рэд. – 26.01) дня атрымала вялікі розгалас пасля публікацыі паста чытача ў сацыяльных сетках сайта haradok.info. Вельмі хутка колькасць праглядаў дасягнула больш трох тысячаў. І ўжо сёння стала вядома рэакцыя ўладаў. Але канкрэтыкі бракуе, як і эканомікі выдаткаў грамадзяніна. Грамадзяніна, які ў Гарадку пазбаўлены права на бясплатную флюаграфію.

Нагадаем гэту публікацыю:

«Когда и платно флюорографию не пройдешь..

Пост читателя:

Люди едут с района, платят деньги, из- за невозможности пройти флюорографию в городе Городке, стоят в очереди на лестничной клетке, где ходят больные стационара и после двух часового простоя им объявляют , что аппаратура не работает, поломка на линии, приходите завтра.

Люди!!!!!! Караул!!! Что творится???? Для чего у нас существуют платные услуги??? Да и вообще услуги, которые не выполняет ни Городокская ЦРБ , ни Область???

Почему с нас берут деньги и посылают то туда, то сюда??? Почему мы несём дополнительные расходы на проезд из города в город, а также по городу??? Теряем свое свободное время??? Терпим неудобства материального и морального плана???»

Пасля гэтага з'явілася такая публікацыя ў «Гарадоцкім весніку»:

«Кабинет флюорографии в Городокской центральной больнице заработает в ближайшее время

Жителей города очень волнует вопрос: Когда возобновит работу кабинет флюорографии в УЗ «Городокскаяцентральнаярайонная больница»? Ведь очень неудобно ездить в областной центр, чтобы сделать необходимый снимок.

В больнице пояснили, что кабинет флюорографии в учреждении был временно закрыт для проведения необходимых ремонтных работ. Но в настоящее время ремонтные работы там закончились, подключается оборудование.

И как заверили в больнице, кабинет начнет работу в обычном режиме в ближайшие дни.

Подготовлено по материалам ГородОК.Официально.»

Гэта сёння, 27 студзеня, на garad-vest.by.

Але было бы добра, каб аўтары тэкста паведамілі — калі дакладна будзе флюаграфія ў Гарадку. Напрыклад, не пазней 1 лютага ці да 10 лютага. Ці гэта зараз яшчэ не магчыма зрабіць?

Выдаткі ж аднаго грамадзяна з-за адсутгнасці бясплатнай паслугі ў Гарадку складаюць прыкладна такую лічбу. Паездка ў Віцебск — 4 руб. Па гораду — 1,50 руб. Флюаграфія самая танная 4 рубля ў тубдыспансеры на Фрунзе 76. Перакусіць — 3 рубля. Гэта прыкладна каля 18 рублёў за адну паездку, калі не лічыць іншых выдаткаў. А калі не атрымаецца з першага разу, то да сапсаваных нерваў варта падвоіць фінансавыя выдаткі.

Таму добра было б на сайце нашай райбальніцы мець пералік усіх варыянтаў платнай флюаграфіі Віцебска з адрасамі медыцынскіх установ. Гэта ж не складана, калі столькі часу ідзе рамонт кабінета флюаграфіі...

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ДЭМАГРАФІЯ

ЗНІКЛА ПЯЦЬ ВЁСАК

У Гарадоцкім раёне ў трох сельсаветах напрыканцы года знікла пяць вёсак. У чарзе яшчэ 30?

Адпаведна рашэння Гарадоцкага райсавета ад 29 снежня 2022 году ў Даўгапольскім, Першамайскім і Стадалішчанскім сельсаветах ліквідаваны пяць вёсак. Яшчэ ў 45 вёсках зарэгістравана толькі 15 чалавек. Колькі яшчэ вёсак таксама трэба скасаваць?

Рашэннем Гарадоцкага райсавета ад 29 снежня 2022 году ў раёне скасаваны такія вёскі:

Беляі Даўгапольскага сельсавета;

Барысенкі Першамайскага сельсавета;

Зуі-1 Першамайскага сельсавета;

Мамчыкава Першамайскага сельсавета;

Шандры Стадалішчанскага сельсавета.

Але гэта толькі вяршыня айсберга з вёсак якія трэба ліквідаваць, бо там ніхто не зарэгістраваны ўжо некалькі гадоў. І больш парадак тут назіраецца ў Даўгапольскім сельсавеце. На 1 студзеня 2022 году мелася 38 вёсак, у якіх была рэгістрацыя для 561 грамадзяніна. З гэтых вёсак у 6 не было рэгістрацыі грамадзян, а яшчэ ў трох — па аднаму чалавеку.

Самая вялікая колькасць жыхароў сярод трох сельсаветаў у прыгарадным Першамайскім сельсавеце. Тут два аграгарадка — Вархі і Верамеяўка і вайсковая частка Прудок і ўсяго 1432 зарэгістравана грамадзяніна. Але з 36 вёсак сельсавета ў 15 няма жыхароў, а ў 6 толькі па адной рэгістрацыі. Фактычна цяпер трэба скасоўваць цяпер яшчэ 12 вёсак, пасля ліквідацыі Барысенак, Зуі — 1 і Мамчыкава.

У самым вялікім па плошчы з гэтых сельсаветаў — Стадалішчанскім, у 45 вёсках зарэгістраваны быў 901 грамадзянін. У ліквідаванай вёсцы Шандры была база па развядзенню высакародных аленяў «Аланія — Гарадок», якую ліквідавалі ў мінулым годзе. Цяпер у гэтых маланаселеных 15 вёсках пражывае толькі шэсць чалавек.

Відавочна, што за 2022 год з 15 вёсак гэтых сельсаветаў, дзе было па аднаму пенсіянеру, хутчэй з усё некалькі чалавек пайшло ў лепшы свет. Так што давядзецца і далей скасоўваць вёскі. Урбанізацыя працягваецца. Ці здолее зараз, хто з Віцебску адказаць на пытанне:" Колькі яшчэ вёсак таксама трэба скасаваць у Гарадоцкім раёне?"

Л. Антонаў

УЛАДА

НОВЫЙ ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РАЙИСПОЛКОМА

Еще одна женщина будет руководить районом в Витебской области, она тоже учительница.

Госпоже Поляковой 43 года, она замужем, имеет сына и дочь. Окончила Витебский государственный университет по специальности «История и белорусский язык и литература». Позже училась в Академию управления по специальности «Государственное и местное управление».

Работала ассистентом кафедры экономической теории и истории ВГАВМ; воспитателем Бабиничского детского сада; заместителем директора по идеологической работе СПК «Ольговское»; председателем Витебской районной профсоюзной организации Белорусского профессионального союза работников агропромышленного комплекса.

Ирина Полякова неоднократно избиралась депутатом Бабиничского сельского Совета депутатов и депутатом Витебского районного Совета депутатов 27-го и 28-го созывов. Сейчас депутат Палата представителей Национального собрания седьмого созыва от Городокского избирательного округа №21.

До назначения на эту должность госпожи Поляковой единственной женщиной-предриком в Витебской области была Галина Унукович, которая с 2020 года возглавляет Бешенковичский райисполком. Примечательно, что она тоже учительница, правда, начальных классов.

На пост главы администрации Железнодорожного района Витебска назначен Александр Сысоев(ред. – родился в Городке), который с 2016 года занимал должность управляющего делами Витебского областного исполнительного комитета. Он сменит в кресле руководителя одного из районов Витебска Алексея Героева, занявшего его в горячем 2020 году.

В свою очередь должность управляющего делами Витебского облисполкома займет Юрий Пернач, бывший до этого начальником управления делами.

Также Лукашенко назначил нового ректора Витебского государственного ордена Дружбы народов медицинского университета, им стал Алексей Чуканов. До этого 7 лет ВГМУ руководил Анатолий Щастный. До назначения в Витебск Чуканов возглавлял Белорусскую медицинскую академию последипломного образования.

Сяржук Серабро

vitebsk.cc

ФІНАНСЫ

ШТРАФЫ ЯК КРЫНІЦА ПАПАЎНЕННЯ БЮДЖЭТУ

У рэспубліканскім бюджэце на 2023 год закладзены план па зборы штрафаў на суму, якая больш чым на 40% перавышае закладзеную ў бюджэт Беларусі на 2022 год.

Згодна з законам «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2023 год», у гэтым годзе ўлады плануюць зарабіць на штрафах і ўтрыманнях 191,71 млн руб.

З гэтай сумы:

- ўтрыманні з заработнай платы асуджаных і асоб, вызваленых ад крымінальнай адказнасці, складуць 2,63 млн руб.,
- штрафы (па прагнозе) прынясуць бюджэту 189,08 млн руб.

Такім чынам, у 2023 годзе ў рэспубліканскі бюджэт у выглядзе штрафаў плануюць сабраць суму на 42,7% больш, чым планавалася на 2022 год (132,47 млн руб.).

Для параўнання: у законе «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2021 год» сума запланаваных даходаў ад штрафаў складала 88,98 млн руб. А вось у прыбытковай частцы рэспубліканскага бюджэту на 2020 год планавыя паступленні ад штрафаў былі блізкія да ўзроўню 2022 года - 120,82 млн руб.

Нагадаем, што ў пачатку гэтага года быў апублікаваны закон «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2023 год». Дакумент мяркуе, што галоўным артыкулам паступленняў грашовых сродкаў стануць падатковыя даходы, а асноўныя выдаткі будуць звязаныя з агульнадзяржаўнай дзейнасцю, а таксама фінансаваннем нацыянальнай эканомікі.

myfin.by

ПРЫРОДА

САМЫ ТОЎСТЫ ЛЁД

У Гарадоцкім раёне яшчэ самы тоўсты і небяспечны лёд на Віцебшчыне. Сведчанне ТРВАД.

Рэспубліканскае дзяржаўна-грамадскае аб'яднанне «Беларускае рэспубліканскае таварыства ратавання на водах» вядзе маніторынг стану лёду як у краіне, так і ў Віцебскай вобласці праз свае структурныя падраздзяленні. Апошнія даныя сведчаць, што самы вялікі лёд па дадзеных ТРВАД у Гарадоцкім раёне. Паведамляем дзе.

Пасля снежнага снежня і анамальнага таяння снега на Новы год з павадкам на рэках аматары зімовай рыбалкі па ранейшаму наведваюць вадаёмы, дзе захаваўся лёд. У нашым паўночна-усходнім краі лёд маецца на ўсіх азёрах. Між тым па стану на 20 студзеня лёду прыгоднага для зімовай рыбалкі ўжо няма на даглядаемых вадаёмах Берасцейшчыны і Гарадзеншчыны. Сведчыць маніторынг ТРВАД: О состоянии ледового покрытия ОСВОД (www.by)

Рыбакам варта ведаць, што адпаведна п. 50 Пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 11.12.2009 № 1623 «Выход на лёд забараняецца падчас ледаставу, пакуль таўшчыні лёду не дасягне 7 сантыметраў, а таксама ў перыяд інтэнсіўнага раставання і разбурэнні лёду.» Зараз менавіта па поўдню краіны ідзе раставанне і разбурэнне лёду.

На Віцебшчыне маюцца даныя назірання за лёдам ад 12 структурных аддзелаў ТРВАД. Гэтыя даныя сведчаць, што няма лёду на Дзвіне і Дняпры, а на астатніх вадаёмах назіраецца вада на лёдзе.

У Гарадоцкім раёне даныя прыводзяцца па возеру Лосвіда, дзе зафіксавана таўшчыня лёда ў 15-20 см. Відавочна, што ва ўсходняй частцы Гарадоччыны на Езярышчанскім, Белым і г.д. таўшчыня лёды яшчэ большая.

Між тым на возеры Дрывяты ў Браслаўскім раёне — 13-15 см, а на рацэ Мядзёлка ў Пастаўскім раёне –7- 19 см. На астатніх назіраемых азёрах таўшчыня менш: на возеры Палонскім Віцебскага раёна — 15 см, а на возеры Міёрскім — 5-7 см. І паўсюль на лёдзе вада.

Метэаролагі пакуль прагназуюць на 10 дзён невялікія маразы на Гарадоччыне, якія захаваюць лёд на нашых вадаёмах.: GISMETEO: прогноз погоды Городок на 10 дней,

Небяспечнай рыбалкі! Лепш перастрахавацца, чым недастрахавацца! Беражыце сябе!

Л. Антонаў

НАВІНЫ СВЕТУ

У КАЗАХСТАНЕ АМНІСТУЮЦЬ, У БЕЛАРУСІ ЎСЁ ЯШЧЭ САДЖАЮЦЬ У ТУРМЫ

У Беларусі не спыняюцца арышты і суды над удзельнікамі пратэстаў 2020 года. Прайшло больш за два гады, а сітуацыя ніяк не можа супакоіцца. А што адбываецца ў Казахстане, дзе 2022 год пачаўся з крывавага бунту, падчас якога загінула 238 чалавек, і для ўрэгулявання сітуацыі нават запатрабавалася ўвядзенне войскаў АДКБ?

У Алматы адкрыты мемарыял ахвярам студзеньскіх падзей "Тагзым". У цырымоніі прыняў удзел прэзідэнт Казахстана.

Мемарыял пабудаваны на месцы, якое было эпіцэнтрам трагічных падзей, - Плошчы Рэспублікі. Ён уяўляе сабой шматступенны архітэктурны комплекс. Помнік падзелены на чатыры эмацыйна-архітэктурныя зоны розных колераў: светла-шэрая атаясамліваецца з пера-адоленнем, чорная дэманструе студзеньскія падзеі з іх хаосам і страхам, шэрая - сімвал ахвяр і разлітай крыві, чалавечых страт, белая - імкненне да стабільнасці і працвітання.

У кожнай з зон пастаўлены камяні і стэлы з выказваннямі выдатных прадстаўнікоў казахскага народа.

Касым-Жомарт Токаеў падкрэсліў, што трэба памятаць пра тыя падзеі, таму ён даручыў увекавечыць памяць аб ахвярах падзей і ўзвесці мемарыял.

"Шматлікія ўдзельнікі беспарадкаў, якія паддаліся ілжывым заклікам, але пры гэтым не ўчынілі цяжкіх злачынстваў, згодна з маім указам былі амніставаны", - заявіў ён.

180 матэрыялаў дасудовага расследавання былі спынены за адсутнасцю складу.

Пракуроры таксама працуюць над справамі аб перавышэнні ўлады вайскоўцамі ў перыяд рэжыму надзвычайнага здарэння і АТА. У верасні быў прыгавораны да 8 гадоў пазбаўлення волі салдат, які стрэліў у мужчыну, у ліпені пяцёра ваенных былі прызнаны падазронымі па справе аб смерці чалавека, у жніўні ваенны быў прызнаны падазроным у смерці жанчыны.

За прымяненне катаванняў падазронымі прызнаны 29 супрацоўнікаў праваахоўных і спецыяльных органаў.

Усяго асудзілі 1249 чалавек. У асноўным за крадзяжы, выкраданні зброі і ўдзел у беспарадках. Рэальныя тэрміны зняволення атрымалі 160 чалавек. Астатнім былі прызначаны мякчэйшыя меры пакарання.

Аліна Глінская
"Народная Воля"

СПОРТ

ПАСПЯХОВЫ ПЕРШЫ ЭТАП

Сем медаляў заваявалі гарадоцкія лыжнікі на першым этапе рэспубліканскай спартакіяды сярод ДЮСШ Беларусі.

З 18 па 22 студзеня ў Вараб'ёвых гарах адбыўся першы этап рэспубліканскай спартакіяды ДЮСШ па лыжных гонках. На этапе паспяховымі вынікамі адзначаліся гаспадары — лыжнікі Гарадоцкай ДЮСШ, якіх трэніруе Андрэй Анатольевіч Трафімаў са сваімі калегамі.

У першы дзень 19 студзеня былі заваяваны два золата і сярабро. Сярод юнакоў 2005-2006 г.н. ў спрынце класічным стылем: 1 месца — Трафімаў Валерый, 2 месца — Кароткін Ягор, а 4 месца — Лебядзеў Ягор.

Сярод дзяўчынак 2005-2006 г.н. у гэтай жа намінацыі 1 месца ў Краўцовай Ірыны.

У другі дзень адбыліся спаборніцтва канькова ходам. На дыстанцыі 10 км 2 месца — Трафімаў Валерый, а 3 месца ў Кароткіна Ягора, а ў дзяўчынак зноў залатая медаль на 5 км у Краўцовай Ірыны.

А ў апошні дзень спаборніцтваў 22 студзеня была здабыта перамога Гарадоцкай ДЮСШ у змешанай эстафеце! У эстафеце 4 па 5 км наша каманда ў складзе Кароткіна Ягора, Краўцовай Ірыны, Трафімава Валерыя і Захаравай Варвары паказала час 44хв. 18 сек і больш чым на СЕМ (!) хвінін апярэдзіла другую каманд са спецыялізаванай ДЮСШ Магілёва . Малайцы!

Па выніках першага этапу наша лыжная каманда, набраўшы 373 ачка, заняла трэццяе месца сярод 14 каманд. Вось так выглядае табліца спартакіяды сярод усіх лыжных ДЮСШ Беларусі пасля першага этапа ў Гарадку.

Л. Антонаў

КУЛЬТУРА

ТВОРЧЫЯ ПАЕЗДКІ "АЎТАКЛУБА"

Гарадоцкі «Аўтаклуб» і зімой радуе жыхароў раёна сваёй творчасцю.

Працягваюцца выступленні гарадоцкага «Аўтаклуба» ў вёсках Гарадоччыны. Сектар «Аўтаклуб» з'яўляецца структурнай адзінкай Цэнтра традыцыйнай культуры Гарадоцкага раёна і здольны дабрацца ў самыя далёкія кропкі нашага вялікага раёна.

Вельмі часта здараецца так, што пажылыя грамадзяне застаюцца адны на схіле сваіх гадоў. У дзяцей свае клопаты, праца, праблемы... А старэючыя бацькі пачынаюць адчуваць сябе самотнымі. Менавіта для таго, каб гэтага не здарылася, праводзіць сваю працу калектыў сектара «Аўтаклуб». Яны рыхтуюць канцэртныя праграмы і наведваюць жыхароў Гарадоцкага раёна. Прычым усіх, без выключэння. Каб зарадзіць іх пазітывам і выдатным настроем на доўгі час.

Менавіта з гэтай мэтай 19 студзеня на свята Вадохрышча ў рамках дабрачыннай акцыі для пажылых людзей «Ад чыстага сэрца» творчы калектыў сектара «Атаклуб» наведаў жыхароў аграгарадкоў Селішча і Даўгаполле з канцэртам «Мелодыі нашых сэрцаў».

Разам з імі жыхароў наведала старшыня Гарадоцкага раённага камітэта прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу Таццяна Груганава, якая ў рамках акцыі «Наш жывёлавод» далучылася да слоў віншаванняў.

Паводле: Гук-Цэнтр-Традиционной-Культуры-Городокского-Района (vk.com)

НАША ГІСТОРЫЯ

ПАЎСТАННЕ КАСТУСЯ КАЛІНОЎСКАГА: ЯК ПАЧАЛОСЯ І ЧАМУ ЗГАСЛА

160 гадоў таму пачалося вызвольнае паўстанне 1863-1864 гадоў, адным з лідараў якога быў наш нацыянальны герой Кастусь Каліноўскі. Чарговая юбілейная дата — добрая нагода, каб узбагаціць веды па айчыннай гісторыі. Партал Budzma.org падрыхтаваў адмысловы гайд, у якім коратка і зразумела тлумачым, што было перадумовамі і прычынамі паўстання, як яно пачалося і чаму згасла.

Рэдкі здымак паўстанцаў 1863-1864 гг.

Што было перад паўстаннем?

Абвастрэнне сітуацыі ў беларускай вёсцы ў сувязі з адменай прыгоннага права і чаканнем сялян сапраўднай волі супала з адраджэннем нацыянальнага руху на тэрыторыях былой Рэчы Паспалітай. У 1860 годзе праходзілі народна-патрыятычныя выступленні ў розных формах: спяванне патрыятычных гімнаў у касцёлах, нашэнне элементаў патрыятычнай вопраткі такіх, як шапкі-рагулі ці канфедэраткі, зверху — чамары.

Вялікае абурэнне і сярод жыхароў Царства польскага, і сярод патрыётаў з Паўночна-Заходняга краю выклікаў расстрэл 27 лютага 1861 года патрыятычнага шэсця ў Варшаве, калі царскія жаўнеры адкрылі агонь па натоўпу. 5 чалавек былі забітыя, 10 — паранілі. Шэсце было прысвечана бойцы пад Грохавым, што адбылася 25 лютага 1831 года. Царскія жаўнеры тады пацярпелі паразу.

Як адказалі патрыёты?

Пачалі павальна насіць «жалобу» — жалобныя строі і «чорную» біжутэрыю — запанкі, кольцы, медальёны з выявамі «Белага арла», «Пагоні», якара, косаў і шабляў. У хуткім часе за такія ўпрыгожванні і вопратку людзі пачалі атрымліваць штрафы або арышт.

Гэта яшчэ больш азлобіла жыхароў акупаваных расейцамі земляў. Пачаліся адкрытыя сутычкі на вуліцах паміж маладзёнамі. Патрыёткі маглі аплявáць расейца або абла-яць. Афіцэраў і жаўнераў адмаўляліся абслугоўваць у кавярнях, пакуль тыя не зробяць замову на мясцовай мове, а калі царскі жаўнер ці службовец заходзіў у касцёл, то ксёндз мог прыпыніць службу. Пачаўся распаўсюд антыцарскай літаратуры, у тым ліку славутай «Мужыцкай праўды».

Распаўсюд газеты выконваў адразу некалькі функцый. У змесце «простай мовай» тлумачыўся сялянам прыгонніцкі характар аграрнай рэформы 1861 года. Газета раскрывала імперскую палітыку самадзяржаўя і абараняла скасаваную ўладамі ўніяцкую царкву і былыя свабоды…

І яно пачалося!

Паўстанне палыхнула ў Каралеўстве Польскім ноччу з 22 на 23 студзеня 1863 года. Царскія вайсковыя гарнізоны ў розных частках краіны былі адначасова атакаваныя. Нагодай для выступу стаў чарговы рэкруцкі набор па спісах, у якія ўвайшлі ўсе «нядобранадзейныя» маладыя людзі. Але выступленне было падрыхтавана не да канца.

Спантаннае выступленне ў Польшчы стала поўнай нечаканасцю для рэвалюцыянераў Беларусі і Літвы. Але пасля ваганняў паўстанне было падтрымана імі амаль праз тыдзень. 1 лютага 1863 года Літоўскі Правінцыйны камітэт абвясціў сябе часовым губернскім урадам Літвы і Беларусі і апублікаваў праграмныя дакументы. Гэтая праграма дублявала праграму польскіх паўстанцаў…

Як ішла ўзброеная барацьба?

Першыя атрады паўстанцаў з'явіліся ў заходніх губернях Беларусі ў канцы студзеня 1863 года. У сакавіку-красавіку было сфарміравана больш за шэсць мясцовых атрадаў. Сярод іх былі дробныя шляхцічы, студэнты, рамеснікі, сяляне і афіцэры, якія пакінулі царскую армію.

Праблемай была адсутнасць агульнага плана дзеянняў і ўзаемнай каардынацыі. Зброі таксама не хапала. Паўстанцы нападалі на нешматлікія царскія патрулі, раззбройвалі мясцовых паноў, егераў, царскіх службоўцаў.

Усяго за перыяд з лютага па жнівень 1863 года у межах сучаснай Беларусі было зафіксавана 46 бітваў і сутычак паўстанцаў з царскімі войскамі. Значная колькасць з іх прыйшлася на Гродзеншчыну і Віленшчыну…

Чаму паўстанне згасла і што стала з Каліноўскім?

У чэрвені 1863 года распачаліся шматлікія арышты ўдзельнікаў паўстання. Крыло «белых» не вытрымала такога ціску. Кастусь Каліноўскі з паплечнікамі стварылі кшталту літоўска-беларускага падпольнага руху. Яго дзейнасць мусіла надаць надзеі людзям і натхніць новыя сілы на паўстанне. Але было надта позна, асейцы амаль задушылі восенню 1863 года ўзброены супраціў на беларуска-літоўскіх землях. Амаль праз год былі цалкам знішчаныя апошнія атрады паўстанцаў у Польшчы.

Кастусь Каліноўскі да апошняга адмаўляўся пакінуць спробы падняць народ на новае паўстанне. Ён спрабаваў арганізаваць новыя выступы вясной 1864 года, але малады сябар рэвалюцыйнай арганізацыі Вітольд Парфіяновіч заклаў следчым месца знаходжання і псеўданім свайго старэйшага таварыша.

Каліноўскі быў арыштаваны ў хуткім часе і публічна павешаны на плошчы Лукішкі ў Вільні. Цела яго было пахаванае на тэрыторыі вайсковага гарнізона і засыпана вапнаю. З яго смерцю згасла і апошняе буйное паўстанне на Беларусі і Літве.

(скарочана ды адрэгавана)

Алесь Масевіч
budzma.org

УЛАДА

НАЧАЛА ЛИ СИСТЕМА ПОЕДАТЬ СЕБЯ ИЗНУТРИ?

Чем можно объяснить задержания среди управленцев и силовиков? На эти и другие вопросы Филина ответил профессор писхологии Владимир Янчук: «Неуверенность в завтрашнем дне присутствует как в управленческом и силовом блоке, так и наверху».

— За последнюю неделю произошло несколько громких задержаний среди представителей властей и госпредприятий. В том числе речь идет о сотрудниках силовых структур, причастных к репрессиям. О чем это говорит: система начинает поедать своих или же речь о классическом «бей своих, чтобы чужие боялись»?

— Это и то, и другое. В принципе, система начинает давать сбои, т.к. все ее ресурсы самоподдержания исчерпаны. Более того, как бы наш «большой сосед», во мно-гом определяющий нашу внутреннюю и внешнюю политику, не раздувал щеки, ситуация у него очевидно ухудшается.

Победные же реляции становятся все менее убедительны. А перспективы становятся все более и более мрачными. Речь, правда, не о краткосрочной перспективе, хотя и она внушает мало оптимизма. А в долгосрочной становится ясно, что пошли сбои.

И когда это началось, то в чиновничьей среде появилось беспокойство. И когда завтрашний день становится все более неопределенным, это беспокойство нарастает как среди управленцев, так и в силовых структурах. Раньше можно было сбежать к соседу, а теперь это стало малопривлекательным, да и просто опасным.

Среди силовиков есть разные люди. Многие из них держат нос по ветру. Так как нет доверия никому. Так как напряжение и беспокойство растет, я в этом не сомневаюсь. Так что эта неуверенность в завтрашнем дне присутствует как в управленческом и силовом блоке, так и наверху.

Взять тот же международный уровень. Даже на уровне СНГ и постсоветского пространства мы также оказались в одиночестве. Коллеги по Содружеству стали дистанцироваться от «старшего брата» все дальше и дальше.

И что делать властям в этой ситуации? Арсенал воздействия ведь какой? Попугать, показать, что власть бдит, раздуть щеки. При этом таких заметных, которые на поверхности, «радикальных элементов» практически не осталось. Общество к задержаниям адаптировалось и очередные аресты не имеют никакого сдерживающего эффекта.

Но держать в страхе людей стало имплицитным свойством системы. К другому-то она просто не приучена. Да и не умеет. Вот поэтому система и взялась за своих. Не доверяет ведь никому. Всюду предатели видятся.

Опять же, доносы. Я не раз писал об этом: нынешняя ситуация во власти — это битие копытом ретивых, которые не гнушаются в выборе средств, чтобы прорваться наверх. Поэтому в ход идут доносы, кляузы. Сдавай своих, бей своих — чтобы чужие боялись. Ситуация предсказуемая. Но и резерв ретивых иссякает.

— Допустим, власть пытается сбить эти настроения репрессивными мерами. Но можно ли такими методами консолидировать чиновников и силовиков? Разве что демотивировать. Что в такой ситуации может чувствовать какой-нибудь высокопоставленный следователь, приложивший руку к закрытию крупного независимого портала, и вдруг оказавшийся в наручниках?

— Власть у нас специфическая, арсенал средств у нее невелик — кнут. Эти посадки способствуют не консолидации, а наоборот — нарастанию страхов в самой же системе. И, как следствие, к дистанцированию от нее. А при возможности и «сваливанию» за рубеж.

Люди не принимают решения, капсулируются, боятся друг друга. А когда они изолируются друг от друга, система начинает работать все хуже и хуже. И начинает усложняться экономическая ситуация. И когда это происходит, снова срабатывает стратегия бить своих, чтобы в этот раз они не предъявляли претензии по поводу падения благосостояния. Но общество-то к этому привыкло и в позитивные результаты подобной политики не верит.

К тому же, что бы ни говорили, одновременно идет сокращение штата на всех уровнях. И это сокращение сопровождается в том числе чисткой своих людей.

— Кто-то уходит сам, некоторые оказываются под арестом. Нередко это профессионалы своего дела. Кто приходит на их место и как качество новых управленцев сказывается на эффективности властной системы?

— Вопрос очевидный. Сказываться будет крайне скверно и разрушительно. И это результат даже не политики последних дней, а политики многолетней. Когда делается акцент на лояльности, а не на профессионализме. Раньше эта лояльность худо-бедно нивелировалась за счет дурных денег, в том числе поступающих от соседа.

А сейчас ведь и у соседа денежные проблемы, нефтегазовый поток сокращается, траты очень большие. И если раньше можно было латать дыры, не особо заботясь о принятии выверенных решений, то сейчас эта проблема обостряется.

Теперь эта непродуманная политика очень поверхностного отношения к профессионалам начинает проявляться все очевиднее. Ведь поиск новых точек сбыта, работа над новой логистикой требует высокой квалификации, а не только лояльности.

У меня первые опасения начали появляться еще лет десять назад, когда во власть и управление стали приходить троечники. Увы, теперь мы видим результат: кадров нет, резервов нет.

Так как знания и квалификация оказались на периферии, то и брать их неоткуда. Покупать специалистов мы не можем — денег нет. Да никто из разумных управленцев и не поедет сюда. Увы, за что боролись, как говорится.

gazetaby.info

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЯК ВЫДАТКІ НА МАСАВЫЯ РЭПРЭСІІ ПАПАЎНЯЮЦЬ ВУП

Спробы прыстасавацца да пераменаў у тыя часы, калі ўлада распачынала ліквідацыю сваіх апанентаў, рабіліся неаднаразова, аднак усе яны кожны раз заканчваліся правалам. Сяргей Нікалюк піша ў «Новы Час» з чаго складаецца ВУП і куды мы рухаемся.

Каб нешта ацэньваць — не істотна, што ці каго, — патрэбныя нейкія крытэры. Прыгадаем, як у СССР даказвалі перавагі планавай эканомікі над рынкавай перавыкананнем планаў па выплаўцы чыгуну і сталі. А пра дасягненні ў вытворчасці канчатковых прадуктаў — у прыватнасці, легкавых аўтамабіляў — прапаганда сарамліва маўчала.

У СССР галіны прамысловасці падзяляліся на тыя, якія ствараюць сродкі вытворчасці (група «А»), і тыя, што робяць прадметы для асабістага спажывання грамадзян (група «Б»). Пры гэтым падкрэслівалася, што вытворчасць групы «А» служыць вызначальным паказчыкам эканамічнага развіцця.

Падобнае эканамічнае адкрыццё спалучалася з лозунгам партыі: «Усё ў імя чалавека, усё дзеля дабрабыту чалавека». Ніхто пры гэтым не звяртаў увагі на тое, што сродкі (група «А») ставіліся вышэй за мэту (група «Б»). І не варта гэтаму дзівіцца. Ва ўмовах масавага двудумства ў СССР падобны парадокс на фоне сваіх «калегаў» нічым прынцыпова не вылучаўся.

У гэтай сувязі прыгадваецца анекдот:

— *Мы робім самыя вялікія ў свеце экскаватары, якія крочаць!*

— *А навошта вы іх робіце?*

— *Каб здабываць больш за ўсіх у свеце жалезнай руды!*

— *Дзеля чаго?*

— *Каб выплаўляць больш за ўсіх у свеце чыгуну і сталі!*

— *А навошта?*

— *Каб рабіць самыя вялікія ў свеце экскаватары, якія крочаць!*

З чаго складаецца ВУП

І ў нашы дні не страціла сваёй актуальнасці праблема, так бы мовіць, «чым будзем мерацца?». Здавалася б, універсальных паказчыкаў ВУП на душу насельніцтва пакуль яшчэ не прыдумана. Аднак не спяшаецеся радавацца.

Растлумачу свой скептыцызм з дапамогай амерыканскага сенатара, кандыдата ў прэзідэнты 1968 года Роберта Кенэдзі: «ВУП вымярае ўсё, акрамя таго, дзеля чаго варта жыць, — наш валавы ўнутраны прадукт уключае ў сябе забруджванне паветра, рэкламу цыгарэт і машыны хуткай дапамогі, якія вязуць тых, хто пацярпеў у катастрофах. Ён улічвае і дзвярныя замкі, і турмы для людзей, якія іх узломваюць. Ён уключае ў сябе знішчэнне секвойных лясоў і ўнікальнай прыроды ў выніку хаатычнай урбанізацыі... Але ён не ўлічвае здароўе нашых дзяцей, якасць іх адукацыі і ўсмешкі на іх тварах».

Прыгожа, пагадзіцеся. А калі працей і бліжэй да родных бяроз ды асін як у прасторы, так і ў часе?

Давайце паспрабуем! ВУП Расіі знізіўся ў 2022 годзе на 2,5%. Некрытычна, калі ўлічыць, што пасля 24 лютага большасць эканамістаў ацэньвала маючы адбыцца спад двухзначным лікам. Але д'ябал, як вядома, мае звычку хавацца ў дэталях — прычым часам другасных. На адну з такіх дэталяў звярнуў маю ўвагу Telegram-канал «Кремлевский мамковед» у пасце пра тое, навошта расіяне скупляюць нерухомасць за мяжой.

Цытую: «Турцыя пацярпела ад расіян. Па выніках 2022 года яна стала сусветным лідарам па росце коштаў на арэнду нерухомасці — у параўнанні з 2021 годам жыллё падаражэла на 160,6%.

Паводле даных Propriete Generale Group, на Турцыю прыйшлося 32,8% попыту на замежную нерухомасць з боку расіян. Значную ролю ў пытанні выбару краіны для пераезду на ПМЖ адыграла магчымасць ВНЖ у Турцыі пасля куплі нерухомасці, а праз 5 гадоў — грамадзянства.

Купля нерухомасці за мяжой стала для расіян інструментам павышэння асабістай бяспекі. Толькі 14,3% здзелак былі заключаныя з мэтай атрымання даходу ад інвестыцый. 15,7% расіян набывалі кватэры і дамы за мяжой проста для ўласнага пражывання, а 64,1% — для атрымання ВНЖ. З такім падыходам вяртанне ў Расію людзей, якія набылі нерухомасць, у хуткім часе ўяўляецца вельмі малаверагодным».

Ахова грамадскага парадку і забеспячэнне бяспекі, нароўні з падтрыманнем вяршэнства закона і аховай правоў і свабодаў грамадзян належаць да базавых функцый сучасных дзяржаў.

Расійская Федэрацыя пачала «спецаперацыю» нібыта дзеля абароны правоў і свабодаў рускіх ва ўсходніх рэгіёнах Украіны. Мэта, канешне, высакародная, а што тычыцца скарыстаных для гэтага сродкаў — тое тэма для асобнай размовы.

Дзесяць месяцаў намаганняў па дасягненні мэты абярнуліся шасцізначнай колькасцю забітых з абодвух бакоў і сямізначнай лічбай тых, хто пакінуў краіну-вызваліцельніцу. Вось і падлічвай пасля гэтага ВУП, істотную частку на стварэнне якога склалі выдаткі на масавыя забойствы.

У працілеглы бок ад Еўропы

Згадайцеся з трох разоў, як перажыла беларуская мадэль 2022-ы год? Песімістаў папрашу ў гэты час пайсці папаліць дзесьці ўбаку. Іх меркаванне мяне не цікавіць. Хай яны ідуць сабе маршыраваць пад «Марш энтузіястаў».

Таму дам слова старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай: «Мы бачым, што, нягледзячы на санкцыйны ціск і праблемы, якія ёсць у плане рэалізацыі прадукцыі нашых прадпрыемстваў, эканоміка паказала вынік, заводы працавалі, заработная плата выплачвалася стабільна. Няпросты 2022 год мы пражылі вельмі годна. І гэта нягледзячы на ўсе перыпетыі, калі многія думалі, што Беларусь абрынецца. Але нічога ў нядобразычліўцаў не атрымалася. Усе нашы поспехі кажуць пра тое, што тая сістэма ўлады, тая структура, якая выбудаваная ў нашай краіне, эфектыўная».

«Заводы працавалі, заработная плата выплачвалася стабільна». Ну як тут не зняць капялюш і не схіліць калена перад сістэмай улады, выбудаванай за тры дзесяцігоддзі! «Многія думалі, што Беларусь абрынецца» — а яна не абрынулася! Вось такі сёння крытэр эфектыўнасці.

Аднак адсутнасць абвальвання эканомікі — не адзіны крытэр правільнасці абранага ўладай курсу, які вядзе ў процілеглы ад Еўропы бок. Каб зразумець, ад чаго Беларусь аддаляецца, працытую амерыканскага палітолага Дэніэла Трэйсмана: «Еўрапейская культура, з якой нарадзілася „мадэрнізацыя“, узнікла з вельмі рэдкага спалучэння гістарычных абставінаў: немагчымасці для любога суб'екта ўлады (кароны, імператара, царквы, суверэнных гарадоў і іншых) ліквідаваць сваіх апанентаў, што дало штуршок да пошуку сістэм кампрамісаў...»

Можна па-рознаму ставіцца да апанентаў улады, але без іх на мадэрнізацыю разлічваць не даводзіцца. У гэтай сувязі нагадаю фрагмент з Паслання—2013 адзінага беларускага палітыка: «Наш выбар, дарэчы, невялікі. Мы можам ці прыстасавацца да бурных перамен, ці застацца на ўзбочыне гісторыі. Іншага не дадзена».

Дзесяць гадоў таму выбар у беларускай мадэлі яшчэ быў, аднак эфектыўная ўлада паставіла на ім крыж.

Сяргей Нікалюк
novychas.online

РАСІЯ

«ДАЖЕ БЛИЖАЙШИЙ СОЮЗНИК ВДРУГ ПРИЯТНО УДИВИЛСЯ, ЧТО УКРАИНА ЕМУ НЕ УГРОЖАЕТ»

За этот год российская ядерная угроза девальвировалась вместе с российскими понтами а белорусские пограничники отразили жестокий натиск украинских наступательных заборов, что Лукашенко приятно удивился...

— Как ты знаешь, я совершенно не разбираюсь в современных военных техниках. Но люди, которые разбираются, очень впечатлились новыми планами военных поставок в Украину, о которых страны НАТО объявили за последние пару дней. Там одних только бронемашин и бронетранспортеров несколько сотен. При том это ведь, как я понимаю бонусные поставки. Потому что сегодня будет новый Рамштайн, а после него, видимо, объявят об основном пакете.

Вот, поскольку второй армии мира на все эти гаубицы и ракеты не хватит, Россия ответила на западные планы залпом вербальных интервенций. Бывший президент Медведев вытащил из чулана ядерную дубинку, а патриарх, в соответствии с занимаемой должностью, вспомнил про Бога и Страшный суд. (На ПВО, даже то которое установлено на крыше министерства обороны патриарх, видимо, уже не рассчитывает).

Но оказалось, что ядерная дубинка машет, а поставки идут. Обидно же. Ты им про ядерный Армагеддон, а они обсуждают хватит ли новым танкам солярки и запчастей. А ядерного Армагеддона не обсуждают вообще. Вот хоть бы для приличия сделали вид, что боятся.

А все потому, что за этот год российская ядерная угроза девальвировалась вместе с российскими понтами. Вот российский рубль устоял, а понты не выдержали. И оказалось, что девальвация понтов для российской власти опаснее, чем девальвация рубля. Лучше бы рубль упал, чем понты.

Потому что величие России держалось не на рубле, не на нефти, не на газе и не на второй армии мира, а на понтах. А когда понты кончились даже дружественные страны начали оглядываться по сторонам в поисках спасательных шлюпок.

Сначала президент Сербии сказал, что вербовка наемников в российскую ЧВК осложняет их двусторонние отношения. Потом Иран вчера заявил, что со всем своим уважением не собирается признавать российскими Крым и Донбасс. (Про уважение это я преувеличил для риторического эффекта). А все потому, что статус главного мирового хулигана, который Россия пыталась себе присвоить, утонул вместе с российским военным кораблем.

И даже ближайший союзник, которому вроде как некуда уже деваться, вчера вдруг приятно удивился, что Украина ему не угрожает. Столько месяцев белорусские пограничники отражали жестокий натиск украинских наступательных заборов, а вчера внезапно выяснилось, что «Украина на провокации не идет», хотя ее и подталкивают.

По информации: gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: leo592202@gmail.com Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 30.01.2023 у 19.10 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.